

Rezumat de presă

”Barometrul opiniei publice – Februarie 2021”

Fundația Soros-Moldova pledează pentru reflectarea corectă și transparentă a vieții social-politice și economice și asigurarea accesului la informație pentru societatea civilă. În acest scop, începând cu anul 1998, a fost lansat programul de cercetare a opiniei publice – ”Barometrul opiniei publice din Moldova”.

Primele două sondaje au fost efectuate pe parcursul anului 1998. Următoarele au fost organizate de Institutul de Politici Publice, cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova, în august, 2000, iar ulterior - în primăvara și toamna fiecărui an, în perioada 2001-2021.

Tematica cercetărilor efectuate a inclus: opțiuni politice, popularitatea și notorietatea principalelor partide și personalități politice, nivelul de viață și calitatea vieții, politica economică și socială a Guvernului, alte teme de interes major.

Institutul de Politici Publice, având în vedere impactul și importanța cercetărilor din cadrul Barometrului opiniei publice, a organizat în februarie 2021, cu sprijinul financiar al Fundației Soros, un nou sondaj de opinie. Studiul a fost realizat de Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-Research”.

Sondajul a fost efectuat în perioada 28 ianuarie – 14 februarie, pe un eșantion de 1108 de persoane din 86 de localități, reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova (cu excepția regiunii transnistrene), eroarea maximă fiind de $\pm 3\%$.

Rezultatele principale

Economie – aspecte generale

- Cea mai mare parte a populației este de părerea că **direcția în care merg lucrurile în Republica Moldova** este una greșită (63,5%). Ponderea persoanelor care au o asemenea părere a scăzut cu aproximativ 12% față de cercetarea efectuată în toamna anului 2020.
- Opinia cu privire la **direcția în care merg lucrurile în lume** este mai bună. Astfel, ponderea populației care consideră că direcția este greșită este de 56,2%, în timp ce 24,5% o văd ca una bună. În comparație cu cercetarea din toamna anului 2020, ponderea răspunsurilor rămâne neschimbată.
- Populația rămâne preponderent nesatisfăcută de ceea ce face conducerea țării în mai multe domenii. Aspectele care trezesc cea mai mare insatisfacție din partea populației sunt: **combaterea corupției** (59% nu sunt deloc mulțumiți și 30,5% sunt nu prea mulțumiți), **salariile** (53,7% nu sunt deloc mulțumiți și 32,5% sunt nu prea mulțumiți), **pensiile** (62,9% nu sunt deloc mulțumiți și 22,4% sunt nu prea mulțumiți), **starea locurilor de muncă** (49,4% și 33,8%), **industria** (50,9% și 31,6%) și **nivelul de trai** (39,7% și 40,3%). O părere mai bună s-a înregistrat în cazul domeniilor, precum asistența medicală, învățământul și cultura (în cazul acestor domenii circa 30% au spus că sunt suficient de mulțumiți și foarte mulțumiți de starea de lucruri, cu toate că, totuși, majoritatea respondenților au avut o părere negativă despre starea de lucruri în aceste domenii).
- Peste jumătate dintre respondenți nu sunt mulțumiți de **situația economică** actuală din Republica Moldova – 63,8% au menționat că nu sunt mulțumiți de aceasta, comparativ cu datele studiului precedent nu se atestă diferențe. Iar 29% au indicat că sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți.
- Populația privește **viitorul** cu un oarecare optimism și despre trecut, de asemenea, au o părere bună. Astfel, **în comparație cu situația de acum un an**, circa 36,9% dintre respondenți au fost de părerea că situația a devenit puțin mai rea (24,9%) sau cu mult mai rea (12%), în timp ce 10,7% au susținut ideea că situația a devenit puțin mai bună și doar 0,2% din respondenți consideră că au avut loc schimbări semnificative spre bine. Cumulativ, ponderea persoanelor care sunt de opinia că situația s-a înrăutățit a scăzut cu circa 10 p.p față de studiul precedent. Vorbind de speranțele oamenilor, se poate observa că 2,8% consideră că peste un an situația economică a țării va fi cu mult mai bună, încă 26,9% susțin că vor avea loc cel puțin mici schimbări spre bine, 28,6% nu cred că ceva se va schimba, 24,9% consideră că vor avea loc schimbări spre rău.
- Populația crede că **îmbunătățirea mecanismului de funcționare a legilor** ar putea îmbunătăți situația social-economică din țară 38,9% care susțin această idee, dintre aceștia 18% sunt de părere că anume aceasta merită să se facă în primul rând, **dezvoltarea industriilor** (35,2%), **sprijinirea micului întreprinzător în sectorul agrar** (31,8%), **combaterea criminalității din țară** (31,4%), atragerea mai multor investiții străine (27,5%), **mărirea rolului statului în dirijarea**

economiei (23,7%), schimbarea conducerii țării (22,9), îmbunătățirea activității organelor puterii de stat (16,6%), oferirea mai multor înlesniri sectorului privat (13,4) și asigurarea protecției proprietății cetățenilor (9,6%).

Calitatea vieții – problemele sociale

- **Îngrijorare de bază** a populației este sărăcia (50,5%), prețurile (47,5%), viitorul copiilor este un motiv de îngrijorare pentru 47,1% dintre respondenți, iar șomajul și corupția pentru câte 42,3%.
- În general, populația nu este mulțumită de **felul în care trăiește** – 36,7% au indicat că nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți, încă 37,5% nu sunt mulțumiți și doar 24,7% au menționat că sunt mulțumiți (comparativ cu cercetarea precedentă ponderea respondenților nemulțumiți a rămas neschimbată).
- Aspectele care trezesc cea mai mare nemulțumire din partea populației sunt **viața politică din țară** (38,4% a indicat că nu sunt deloc mulțumiți și încă 43,7% - că sunt nu prea mulțumiți), **cantitatea banilor** (ponderea cumulată a celor nemulțumiți constituie 75,1%). **Asistența medicală** de care dispun îi frustrează pe 57,4%. Aspectele care au fost apreciate mai pozitiv decât restul sunt: **locuința** (76,6% au fost mulțumiți), **transport** (64,3%), **curățenia și îngrijirea localității** (52,3), **serviciul** (51,7%) și **educația** (48,7%).
- În cazul aprecierii **propriei vieți**, se observă că pentru 12% dintre respondenți la moment viața este mai bună decât acum un an, iar circa 25% din ei au menționat că la moment viața lor s-a înrăutățit în ultimul an. Astfel, ei au încredere că viața lor se va schimba spre bine peste un an (29,8%), în timp ce 1/3 din respondenți (31,7%) consideră că viața lor nu va suferi careva schimbări în decurs de un an, iar 16,4% din ei susțin că peste un an viața lor se va schimba spre rău.
- Circa 1/5 (19,8%) din respondenți au indicat că **bani** nu le ajung nici pentru strictul necesar, încă 39,3% au menționat că le ajunge doar pentru strictul necesar. Circa 1/3 (31,5%) au afirmat că le ajung bani pentru un trai decent, dar nu își pot permite procurarea unor bunuri mai scumpe, iar 7,5% din respondenți au menționat că reușesc să cumpere și unele bunuri mai scumpe, dar cu restrângeri în alte domenii și doar 0,9% au menționat că își pot permite orice fără să se limiteze la ceva.
- TV-ul rămâne **sursa principală de informare** – 73,2% privesc zilnic TV-ul și 74,2% au indicat că acesta este cea mai importantă sursă de informare pentru ei. Pe locul doi se află internetul care este utilizat zilnic de către 67,3% din populație și 58,6% l-au numit ca cea mai importantă sursă de informare. Radioul apare pe locul trei, fiind ascultat zilnic de către 27,1% și 16,2% dintre cei intervievați l-au numit ca cea mai importantă sursă de informare. Presa și cărțile rămân a fi alegerea minorității.
- Vorbind de **încrederea în sursele de informare**, se poate observa că TV-ul este și cea sursă care trezește cea mai mare încredere în rândul populației – 28,7% au afirmat astfel (6 pp mai mult decât în studiul precedent). Internetul ocupă poziția doi, cu 23,6% (3 pp mai mult decât în studiul din toamna anul 2020). Familia cu 7,9% s-a plasat pe locul trei, prietenii și vecinii cu 2,7% s-au plasat pe locul patru, iar radioul cu doar 2,5% pe locul cinci.
- De un nivel mai înalt de încredere se bucură mass media autohtonă din Republica Moldova ponderea acestora este de 50,3%, fiind urmată de mass media din Federația Rusă în care au încredere (42,9%), în mass media din UE au încredere doar 39,7%, iar din România – 33,5%. În Mass media din SUA și Ucraina au încredere doar circa 1/5 din respondenți.
- Mai mult de jumătate (55,2%) dintre respondenți **se simt liberi de a spune ceea ce cred despre conducerea țării**, în timp ce ponderea celor care se simt **liberi de a ieși în stradă** și de a protesta față de deciziile luate de către conducerea țării este mai mică și constituie 43,2%.

Politica

- **Se interesează de politică** mult sau foarte mult circa 1/4 din populație (22,9%), încă 32,4% au indicat că aceasta îi interesează nici mult, nici puțin, ceilalți 44% din respondenți au menționat că nu sunt interesați de politică.
- Instituțiile, în cazul cărora ponderea celor care au încredere în ele depășește ponderea celor care nu au încredere în ele, este **biserica** (29,6% au foarte multă încredere și 39,3% au o oarecare încredere) și **primăria** (12,5% au foarte multă încredere și 43,3% au o oarecare încredere). Instituțiile care se află în acest top de încredere au rămas neschimbate, față de

situația din studiile precedente astfel cu o pondere mai înaltă a încrederii se mai bucură **armata** (corespunzător – 4,5% și 39,3%), **președinte** (corespunzător – 12,4% și 30,2%), **poliția** (corespunzător – 3% și 34,5%) și **mass-media** (corespunzător – 1% și 35,9%). **Parlamentul** și **Partidele Politice** a înregistrat cel mai scăzut nivel de încredere a populației de 13,9% și respectiv 12% au menționat că au încredere în acestea. Tot aceste instituții sunt liderii în cazul neîncrederii populației astfel în **Parlament** (82,7% nu au încredere), **Partide politice** (83% nu au încredere), **Guvern** (74,9% nu au încredere), **Justiție** (74,7% nu au încredere). Comparativ cu studiul precedent încrederea în anumite instituții publice a scăzut cu circa 2-5 p.p., în schimb a crescut în acest timp cu o pondere de 15p.p încrederea în Președintele țării.

- Vorbind de **personalitățile politice** în care populația are **încredere**, se poate observa că 46% nu au încredere în niciun politician, iar alte 13% nu au putut răspunde la această întrebare. În rest, 23% - Maia Sandu, 11% au încredere în Igor Dodon, câte aproximativ 2% au încrede în Ilan Șor și Vladimir Voronin, iar în Renato Usatîi, doar circa 1%. Fiind rugați să indice câtă încredere au respondenții în anumiți politicieni, poate fi observat că liderul acestui rating este Maia Sandu – 45% (17 p.p. mai mult față de studiul precedent), fiind urmat de către Igor Dodon – 28% (3 p.p. mai puțin față de studiul precedent), Renato Usatîi – 18% (10 p.p. mai puțin față de studiul precedent). Vladimir Voronin se bucură de o încredere a 17% (2 p.p. mai mult față de studiul precedent), Ilan Shor – 16%, Zinaida Greceanîi – 13%, Andrei Năstase – 9% (3 p.p. mai puțin față de studiul precedent).

- Vorbind de **partidele politice**, PAS a înregistrat cel mai înalt scor pozitiv la capitolul **încredere** – 36% (10 p.p. mai mult față de studiul precedent), fiind urmat de PSRM – 27% (4 p.p. mai puțin față de studiul precedent), PPȘor – 17%, PN – 15% (9 p.p. mai puțin față de studiul precedent), PPDA – 15%, PCRM – 13%, PDM – 5%, PL, PUN, PLDM au încredere mai puțin de 4 p.p.

- **Dacă duminica viitoare ar fi organizate alegeri parlamentare**, 69,5% din populație adultă sunt absolut siguri că s-ar prezenta la vot, încă 15% susțin că probabil s-ar prezenta. Circa 10,4% au indicat că mai curând nu vor veni la urnele de vot.

- Astfel, fiind rugați să spună cu **care partid ar vota**, 20,8% au indicat PAS, (+12 pp față de studiul precedent), 16% – PSRM (-5 p.p., față de studiul precedent), 5% - PP ȘOR și 4% - Partidul Nostru (-7 p.p., față de studiul precedent), Celelalte partide au acumulat mai puțin de 2%. Se declară indeciși 39% dintre respondenți.

- Circa 2/5 (41,2%) dintre respondenți susțin că în Republica Moldova există la moment un partid politic, care le reprezintă interesele. Printre acestea între-o pondere mai mare se regăsesc PAS care reprezintă interesele a 46,5% din respondenți, PSRM – 27,6%, PP Șor – 8%, PN - 4,1%și PPDA – 3,8%. Celelalte partide au cumulat ponderi mai mici de 2 p.p..

- Circa ¼ (26,2%) dintre respondenți susțin că situația din țara noastră ar putea fi îmbunătățită doar de partidul politic PAS, cu o diferență destul de mare urmează PSRM cu o pondere de doar 14,1%, PP Șor – 5,1%, PN – 2,8% și PCRM – 2%. Celelalte partide au cumulat ponderi mai mici de 2 p.p..

- După părerea majorității, Republica Moldova nu este guvernată de **voința poporului** (72,8%).
- Majoritatea sunt de părerea că **alegerile** în Republica Moldova **nu sunt libere și corecte** (60,3%).

Relații externe

- **Relațiile actuale ale Republicii Moldova cu România** au fost apreciate cel mai pozitiv – 69,4% le-au apreciat ca fiind bune și 7,5% - foarte bune. **Relațiile cu Ucraina și Uniunea Europeană**, de asemenea, sunt percepute în lumina pozitivă de aproximativ 70% din respondenți care le-au apreciat ca fiind bune sau foarte bune. Relațiile cu SUA și Federația Rusă de asemenea au fost apreciate preponderent pozitiv de circa 57,7% și respectiv 54,5% din respondenți.

- Peste 70% dintre respondenți au menționat că în procesul de integrare europeană sunt câteva obstacole printre aceste sunt: corupția – 78,5%, conflictul din stânga Nistrului și situația economică din țară câte 72,4% și capacitatea insuficientă a guvernării de a face față situației – 70,9%.

- Circa 1/3 dintre respondenți (33,8%) susțin că și-ar dori să trăiască în RM, fără vreo unire sau uniuni cu alte state, alți 32,6% susțin că și-ar dori să trăiască în Europa Unită (UE), iar 8,6% - grupul comun Rusia Bielorus, Kazahstan, 7,2% - Uniunea Sovietică și doar 4,3% în Grupul comun al țărilor CSI.
- Cea mai bună soluție pentru asigurarea securității țării în opinia respondenților este neutralitatea – 46,1%, urmată de aderarea la UE – 22,5%, Unirea cu Rusia – 12,8%, Aderarea la NATO – 2,7% și Cooperarea cu SUA – 1,2%.
- Dacă duminica viitoare ar avea loc referendumul cu privire la **aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană**, 48,6% ar vota pro și 22,9% - contra. Alții 19,1% nu au putut să se decidă.
- Dacă s-ar cere votul cu privire la **aderarea Republicii Moldova la Uniunea Euroasiatică** (Rusia-Belarus-Kazahstan), 35,1% au exprimat intenții de vot pro, iar 30,2% ar vota contra aderării. Alții 22,5% nu au putut să se decidă.
- Fiind puși în fața **alegerii între aderarea la Uniunea Europeană și Uniunea Euroasiatică**, prima a fost aleasă de către 42,6%, iar a doua – de către 26,7%. Alții 21,4% nu au oferit un răspuns.
- În opinia respondenților aderarea RM la Uniunea Europeană ar aduce mai multe avantaje decât aderarea la Uniunea Euro-asiatică, astfel 52,6% din respondenți susțin că aderarea la UE ar aduce avantaje pentru RM, însă ponderea celor care consideră astfel cu privire la Aderarea RM la Uniunea Euro-asiatică este de doar 43,2%.
- Fiind rugați să indice **nivelul de încredere în personalitățile politice din străinătate**, respondenții au manifestat cea mai mare încredere față de Vladimir Putin – 45,5%, urmat de Angela Merkel – 43,3%, Alexandr Lucașenko – 37,1%, Klaus Iohannis – 35,4%, Emmanuel Macron – 28,6%, Vladimir Zelenskii – 24,7%, Boris Johnson – 23,2%, Giuseppe Conte – 21,2 și Joe Biden – 16,2%.

Pandemia COVID-19

- Circa 1/3 (32,7%) dintre respondenți apreciază activitatea conducerii RM în combaterea pandemiei ca fiind bună, alți 37,7% sunt de părere că activitatea conducerii RM în combaterea pandemiei este proastă sau foarte proastă – 19,4%.
- Aproximativ 1/3 dintre respondenți susțin că ar accepta să se vaccineze contra pandemiei (Cu siguranță da – 11,5% și mai degrabă da – 18,4%) atunci când în RM vor ajunge vaccinurile, iar circa 58% din respondenți susțin că nu ar fi de acord să se vaccineze (mai degrabă nu – 19,4% și cu siguranță nu – 38,7%).
- Doar 25,9% dintre respondenți consideră că vaccinarea ar ajuta să lupte contra pandemiei, iar mai mult de jumătate dintre respondenți (53,4%) consideră că vaccinarea ar ajuta puțin (18,6%) sau deloc (34,8%) în lupta contra pandemiei.
- Peste 70% dintre respondenți sunt de părere că pandemia este un virus real, iar scopul creării acestuia este de a impune vaccinarea cu cipuri și de a controla omenirea în opinia a 32,3% din respondenți.
- Circa 18,3% dintre respondenți susțin că el personal sau cineva din membrii familiei sale a fost infectat cu COVID 19. În același timp circa alte 10% din respondenți sunt siguri sau consideră că probabil ar fi fost infectați cu COVID – 19.
- Printre cei infectați cu COVID – 19, mai mult de jumătate din respondenți (53%) au trecut ușor peste perioada de infectare cu COVID – 19, iar circa 20% au avut consecințe mai grave în urma acestei infectări. Doar ¼ din respondenți au menționat că nu au simțit virusul care ia afectat.